

DİVAN EDEBİYATI (TEST-1)

1. Divan şiirinin ilk örnekleri 13. yüzyılda verilmeye başlanmış ve 19. yüzyılın sonlarına doğru önemini yitirmiştir. Divan şiirinin ilk şairi Hoca Dehhanî'dir.

Divan edebiyatı şairleri

I

“Sanat için sanat” anlayışını savunurlar.Şairler

II

genelde medrese eğitimi almış,

III

nazirecilik geleneğine göre yetişmişlerdir.

IV

Sekilden çok içeriğe önem veren bu şairler

V

şiirlerinde toplumsal konulara yer vermişlerdir.

VI

Bu parçada numaralanmış bilgilerden hangileri Divan edebiyatı için yanlış bir bilgi içermektedir?

A) I. ve II B) III. ve IV. C) V. ve VI.

D) II. ve IV E) III. ve VI

2.I. Gerçek hayat ve insan olduğu gibi değil, idealize edilerek anlatılır. Şiirin anlaşılması için sözcüklerin ötesindeki anlamlara dikkat etmek gerekir.

II. Divan şiirinde söz ve anlam sanatlarına sıkça başvurulmuş, sanatlı anlatım ustalığının ölçüsü sayılmıştır.

III. Divan şiirinde konular oldukça sınırlıdır. İslam mitolojisi, klasik aşk öyküleri, kadın, şarap, dini konular ile felsefi düşünceler önemli yer tutar.

IV. Divan şiirinde kurallar pek önemsenmez. Önemli olan ele alınan bir konuyu en güzel şekilde ifade etmektir.

V. Şiirde kullanılan nazım birimi beyittir, ölçü ise aruz ölçüsüdür.

Yukarıdaki numaralanmış bilgilerden hangisi Divan şiiri için yanlış bir bilgi içermektedir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Klasik Türk Edebiyatı olarak da tanımlanan Divan edebiyatı, Türklerin İslam kültüründen

I

etkilenmeleri sonucu 13. ve 19. yüzyıllar daha

II

çok Arap-Fars edebiyatlarının etkisiyle

III

oluşturdukları yazılı bir edebiyattır. Bu edebiyat, şairlerin şiirlerini topladıkları “Divan” denilen yazma

IV

kitaplarda topladıklarından dolayı

“Divan edebiyatı” adıyla ifade edilmiştir.

Konu bütünlüğüne önem verilmiş olan bu

V

edebiyatta, anlatılmak istenenler beyitler halinde ifade edilmeye çalışılmıştır.

Yukarıdaki numaralanmış bilgilerden hangisi Divan şiiri için yanlış bir bilgi içermektedir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. Divan şiirinde Arap ve Fars edebiyatlarından alınan kalıplaşmış sözler, semboller çokça kullanılmıştır. Gül, sevgili; bülbül, âşık; servi, boy yerine; ok, kirpik yerine; güneş, padişah yerine kullanılmıştır. Bu kalıplaşmış sözler bütün Divan edebiyatı şiirinde karşımıza çıkar. Divan şiirini anlamak için bu sözlerin ne ifade ettiğini de bilmek gerekir.

Yukarıdaki parçada Divan edebiyatında kullanılan kalıplaşmış sözcüklerden bahsedilmektedir. Aşağıdakilerden hangisi Divan şiirindeki kalıplaşmış sözlere verilen genel addir?

- A) Simge
B) Mazmun
C) Teşbih
D) Mecaz-ı Mürsel
E) Mensur

5. **Aşağıdakilerden hangisi Divan şiirinin belirleyici özelliklerinden biri olamaz?**

- A) Şiirler “Divan” adı verilen kitaplarda toplanmıştır.
B) Şiirde gazel, kaside, semai, mesnevi gibi nazım biçimleri kullanılmıştır.
C) Anadolu’da din dışı şiirler yazan ilk Divan şairi, Hoca Dehhanî’dir.
D) Şiirde “göz için uyak” anlayışı benimsenmiştir.
E) Divan şiirinde Âşık Paşa, Nedim ve Şeyh Galip heceyle şiir yazmaya çalışmışlardır.

6. Divan şiirinde şairlerin bir arayışları vardır. Onlar “Mısra-ı Berceste” adı verilen en güzel dizeyi bulmaya çalışırlar. Çünkü Divan şairleri küçücük bir dizeye birçok fikir yüklerler. Bundan dolayı her dize onlar için değerlidir. Seçecekleri her kelimeye dikkat ederler. Çünkü seçtikleri her kelimenin birden fazla anlamı olması gerekir.

Yukarıdaki parçada Divan şiirinin özellikle hangi özelliği üzerinde durulmaktadır?

- A) Bütün güzelliği değil, parça güzelliğine önem verme
B) Duygu ve düşünceleri kalıplaşmış mazmunlarla anlatma
C) Kulak için kafiye anlayışı yerine göz için kafiye anlayışını benimseme
D) Şiirlerde söz sanatlarını kullanarak kapalı bir anlatım oluşturma
E) İçerikten çok şekle önem verme

7. **Aşağıdakilerden hangisi Divan edebiyatına verilen isimlerden biri değildir?**

- A) Klasik Türk Edebiyatı
B) Yüksek Zümre Edebiyatı
C) Saray Edebiyatı
D) Havas Edebiyatı
E) Tasavvuf Edebiyatı

DİVAN EDEBİYATI (TEST-1)

8. Soyut olan Divan şiirinde “Sanat, sanat içindir” anlayışı benimsenmiştir. Bu anlayıştan dolayı şairler şiirlerini oluştururken genellikle yabancı kelimelerden yararlanmışlardır. Bu şekilde eser verme onlarda bireysel bir çaba haline gelmiştir. Bu da Divan şairlerini sadece kendini düşünen kişiler olarak göstermiştir. Çünkü düşündükleri her şey hayallerinde canlandırdıkları kavramlardır. Şiirlerini de bu hayali kavramlara göre şekillendirmişlerdir.

Yukarıdaki parçada yazar özellikle Divan edebiyatının hangi yönünü eleştirmektedir?

- A) Yabancı dillerden birçok sözcük alma
B) Bütün güzelliğine değil, parça güzelliğine önem verme
C) Ölçü olarak aruz ölçüsünün kullanımı
D) Konuların genellikle gerçek yaşamdan seçilmemesi
E) Divan şairlerinin genellikle saray çevresinde yaşamaları

9. Aşağıdakilerden hangisi Divan şiirinin “içerik” özelliklerinden biri değildir?

- A) Soyut ve kapalı bir anlatım vardır.
B) Ağırlıklı tür nesirdir, nazım ikinci plana bırakılmıştır.
C) Düşünceden çok duyguları, inançları anlatmak hedeflenir.
D) Genellikle saray ve çevresindeki topluluğa seslenir.
E) Şiir müzikten ayrılmıştır; çünkü yazılı bir edebiyattır.

10. I. Beyit Nazım birimi
II. Azade mısra Tek dizelik şiir
III. Göz kafiyesi Tam ve zengin uyak
IV. Osmanlıca Hece ölçüsü
V. Tuyuğ Türk divan nazım şekli

Yukarıda numaralandırılmış bilgilerden hangisi karşısındakiyle ilişkilendirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. Divan şairi hem biçimsel özelliklerini hem de konularını Fars şiirinden aktardığından, o da yaratıcılığını incelmış, usta bir söyleyişte göstermiştir. Bunları sağlarken kelimelerin farklı anlamlarını da göz önüne almıştır. Çünkü soyut ve kapalı bir anlatım kurabilmek için çeşitli söz oyunlarına başvurması gerekmektedir. Bunun yanında mazmunları da kullanarak sanat yapma hedefine erişmiştir.

Yukarıdaki parçada Divan şiirinin özellikle hangi özelliği üzerinde durulmaktadır?

- A) Genellikler saray ve çevresindekilere seslenmeleri
B) Arapça ve Farsça tamlamalardan yararlanmaları
C) Edebi sanatlara fazlaca yer vermeleri
D) Aruz ölçüsünü kullanmaları
E) Toplumsal sorunlara yönelmeye çalışmaları

<http://edebiyatokulu.com/> tarafından hazırlanan bu soruların başka bir WEB sitesinde yayımlanması ya da herhangi bir kaynakta kullanılması kesinlikle yasaktır...

12. Aşağıdakilerden hangisi Divan nesrinin(düzyazı) özelliklerinden değildir?

- A) Sanat yapmaktan çok düşünceyi ifade etmek önemlidir.
B) Cümleler oldukça uzundur.
C) Dil ağır ve sanatlıdır.
D) Noktalama işaretleri yoktur.
E) Divan edebiyatında nesir; şiirin gölgesinde kalmıştır.

13. I. Beş mesneviden oluşan eserler

II. Cümle içindeki uyak

III. Öğüt kitabı

IV. Şiir biçiminde bilmece

V. Klişeleşmiş, nükteli söz

Aşağıdakilerden hangisinin yukarıda açıklaması yoktur?

- A) Seci B) Hamse C) Tehzil
D) Lugaz E) Pendname

14. Aşağıdakilerin hangisinde ayraç içinde verilen sözcüğün açıklaması yanlıştır?

- A) Hz Peygamber’in yaşam öyküsünü anlatan düzyazı türüdür. (Siyer)
B) Bir şehrin güzelliklerinden söz eden manzum eser türüdür. (Şehrengiz)
C) Seçme şiirlerin yer aldığı el yazması defterdir. (Mecmua)
D) Yazarları belli olmayan eserlerin sonuna yazılır. (Lâ-edri)
E) Ermiş kişilerin, evliyaların yaşamlarını anlatan eserlerdir. (Tezkire)

15. Bir şairin çok beğendiği başka birine ait şiiri konusu, ölçüsü ve uyağıyla taklit ederek yazdığı şiirlere ----- denir. Bu yazılar ciddi bir esere mizah yoluyla yazılıyorsa buna da ----- denir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Siyer – Lugaz B) Nazire – Tehzil
C) Seci – Şehrengiz D) Nazire – Lugaz
E) Tehzil – Siyer

16. Divan edebiyatında en çok kullanılan tür şiirdir. Nesir(Düzyazı) ise ikinci planda kalmıştır. Düzyazıda daha çok tarih, tezkire, seyahatname gibi türlerde eserler verilmiştir. Divan edebiyatındaki düzyazıya -----, bu işle uğraşan kişilere -----, düzyazıdan oluşan eserlere de ----- adı verilmiştir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Münşi – İnşa – Münşeât
B) Seci – Münşeât – Siyer
C) Nazire – İnşa – Lugaz
D) İnşa – Münşi – Münşeât
E) İnşa – Seci – Tehzil

DİVAN EDEBİYATI (TEST-1)

CEVAP ANAHTARI

1	C	7	E	13	C
2	D	8	D	14	E
3	E	9	B	15	B
4	B	10	D	16	D
5	B	11	C		
6	A	12	A		